

rend, waarna men dan de klachten op oudere leeftijd (15 jaar) ziet verdwijnen.

De tonsillotomie kan zeer nuttig zijn bij kinderen met grote tonsillen zonder keelontstekingen, die na een verkoudheid lang blijven nahoesten door neusslijm dat in de nasopharynx blijft hangen. Na de tonsillotomie is de passage ruimer, men ziet dan de klachten verdwijnen. H. E. G. Pilon

Die perkutorische Auskultation eines Knochenbruches. Smola, E. (1957) Münch. med. Wschr. 99, 107.

Er bestaat niet altijd gelegenheid direct een röntgenfoto te vervaardigen bij het vermoeden van een fractuur. In dergelijke gevallen komt deze pijnloze methode van pas om zich grotere zekerheid te verschaffen, wanneer de klassieke symptomen niet duidelijk zijn. Daar een geluid door bot goed, door kraakbeen minder goed en door weke delen slecht wordt voortgeleid, kan hiervan gebruik gemaakt worden voor het vaststellen van een botbreuk. Hiervoor is slechts nodig een stethoscoop met een zo klein mogelijke trechter. Het geluid wordt opgewekt door met de middelvinger op een zelfde plaats te trommelen. De stethoscooptrechter wordt steeds verder van de geluidsbron verplaatst, totdat bij het overschrijden van de fractuurlijn de boventonen ineens verdwijnen. De doffere grondtonen worden door de weke delen langs de fractuurplaats geleid, de uit korter golven bestaande boventonen worden hoofdzakelijk door het bot voortgeplant. Men moet ervoor zorgen steeds langs dezelfde zijde van het bot te ausculteren, het liefst langs de zijde waarop zich weinig of geen weke delen bevinden.

De methode is het beste bruikbaar voor de tibia en in afnemende mate ook voor: ulna, radius, femur, humerus, clavicula, costae, patella en pelvis. Zelfs bij de ribben, waar de spiermantel aan de rug storend werkt, komt men vaak tot een diagnose door te percuteren op het sternum of op de betreffende wervel. Ook een benige genezing kan men zo onderscheiden van een pseudartrose of een onvoldoende consolidatie.

Een niet geheel pijnloze variant van deze methode bestaat in het verplaatsen van de trommelende vinger met de trechter mee. Dit is nuttig bij adipositas of oedeem. Al met al een eenvoudige, snelle en onschadelijke onderzoeksmethode.

C. D. Duyvendak

Uit de Centra

Centrum Oost-Brabant

Op een op 24 september gehouden bijeenkomst van het Centrum Oost-Brabant heeft v. d. Hoeven een voordracht gehouden over moderne behandeling van parkinsonisme. Naar aanleiding van deze voordracht werd besloten dat enkele collegae, die patiënten met parkinsonisme kennen, een werkschema zullen opstellen voor een uitvoerig onderzoek naar parkinsonisme. Besproken werd de vorming van een studiegroep. Als onderwerp zou mogelijk gekozen kunnen worden: milieufactor bij asthma bronchiale; familiale ziekten. Eerst zal met een allergist worden besproken of er voor wat betreft asthma bronchiale een waardevol huisartsenonderzoek mogelijk is. Het Centrum heeft als richtlijn aangenomen dat er op elke bijeenkomst voor een of meer leden gelegenheid zal zijn patiënten te bespreken en te demonstreren, met andere woorden dat ook gewone gevallen kunnen worden besproken. Voorafgaand overleg met de secretaris is, in verband met de tijdsfactor, voor dit onderdeel van de bijeenkomst („casuïstiek”) wel geboden.

INHOUD

	Blz.
C. L. C. van Nieuwenhuizen: De toekomst van de hartchirurgie	41
G. J. van Weerden: Fysiologie van de ademhaling	55
Referaten	58
Uit de Centra	62
Rechterhand gevonden!	62

Rechterhand gevonden!

De activiteit in het N.H.G. en de werkzaamheden van het Secretariaat gaan parallel. Vakantie eerst, griep later, deed vele vergaderingen in Centra en van Commissies uitstellen. Werden van 15 februari tot 3 oktober 630 uitgaande stukken verzonden, in nog geen maand tijd werd ten koste van veel en langdurig overwerk op 2 november stuk nr 974 bereikt. De griep lijkt voorbij.

Mej. J. Westenberg wordt nu bijgestaan door een werkstudent voor halve dagen. De secretaris heeft de belangeloze hulp gekregen van Dr. A. Beek, arts „in ruste” te 's-Gravenhage.

Collega Dr. Arnold Beek vestigde zich in 1923 als huisarts te Oss, waar hij tevens als controlerend en keurend arts werd verbonden aan Zwanenberg's fabrieken. Zijn werkkring bracht hem „frequent” in aanraking met Brucellosis Bang. Het onderwerp van zijn dissertatie werd dan ook „Brucella infecties bij slagers”.

Van 1935—1957 was collega Beek huisarts te Gouda, waar hij onder meer voorzitter van de plaatselijke huisartsenvereniging was, secretaris van het Afdelingsbestuur van de Maatschappij, Afdelingsvertrouwensarts en afwisselend nog meerdere functies bekleedde waar men nu eenmaal voor „gestrikt” wordt als ze je wat langer kennen.

Ontvluchten naar Den Haag heeft niet geholpen. Jong blij je als je blijft werken. Welkom! De nood was hoog! Br.

Centrum Groningen

In een bijeenkomst van het Centrum Groningen op 25 september werd medegedeeld dat op 15 oktober te Groningen een laboratorium voor huisartsen is geopend, die daardoor nu zelf meer bepalingen kunnen laten verrichten. Van deze vooruitgang kunnen ook plattelandsartsen gebruik maken. Van de Ziekenfondsraad is goedkeuring verkregen; de Ziekenfondsen zullen het bedrijf bekostigen. Bij discussie is de vraag opgeworpen of vanwege het N.H.G. voor medische studenten geen inleidingen zouden kunnen worden gehouden over het werk van de huisarts. Burema heeft mededelingen gedaan van zijn onderzoek van 140 bejaarden; het lichamenlijk onderzoek was nog uitgebreider dan bij het T.N.O. onderzoek het geval is geweest. De doelstelling van dit onderzoek is nog niet precies omschreven; in dit verband wordt behoefte gevoeld aan meer kennis omtrent de statistiek.

Centrum Zuid-Limburg

In de vergadering van het Centrum Zuid-Limburg is gebleken dat door toetreding van nieuwe leden een herindeling van studiegroepen noodzakelijk is geworden. Uit een verslag van Michiels bleek dat Studiegroep II drie keer en steeds voltallig bijeen is geweest; in deze bijeenkomsten werden inleidingen gehouden over geloofs- en gebedsgenezing, conceptieregeling en reumatoïde artritis.

Er bleek een tendens om samenkomsten van studiegroepen daar te houden, waar het ook mogelijk is patiënten te demonstreren; het kiezen van de juiste inleiders op deze samenkomsten is echter in de eerste plaats van belang. Het Centrum zal zich terzake van de totstandkoming van een trombosediensdienst diligent tonen.

Mededelingen

De Nederlandse Anthropogenetische Vereniging heeft ter gelegenheid van haar jaarlijks ledencongres voor leden en belangstellenden een symposium georganiseerd, met als thema de diabetes mellitus.

Sprekers zijn: dr. P. M. J. Schweitzer (Heerlen): Kliniek, dr. Jean Frésal (Parijs): Anthropogenese, B. Wartena (Leeuwarden): Sociaal Milieu, dr. J. van den Bosch (Leiden): Geografie en J. H. Pannecoek (Deventer): Therapie. Het symposium wordt gehouden op zaterdag 30 november in het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde te Leiden.

Op het administratief secretariaat, Wassenaarseweg 56, Leiden, zijn inlichtingen verkrijgbaar.